

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe**) I. rendű és II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felperesnek - a dr. Lesták Erika ügyvéd (1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 21. IV/8.) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen egyesületi határozat megtámadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. április 11. napján kelt 8.P.20.391/2006/21. számú ítélete ellen a felperesek által 22. és 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg 15 nap alatt egyetemlegesen az alperesnek 12.000,- (tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget és - leletezés terhével 8 nap alatt - rójanak le az iratoknál 17.000,- (tizenhétezer) Ft hiányzó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban Etv.) 10. §-ának (1) bekezdése alapján terjesztették elő keresetüket, mert álláspontjuk szerint a 2005. november 17-i keltezéssel ellátott „Petíció a Magyar Köztársaság Kormányához” című irat dr. **Gy. F.** általi aláírása a Fővárosi Bíróság 3.K.31.215/2005/10. számú ítéletében kifejtettek szerint a társadalmi szervezet határozatának minősül. Keresetükben a petíció dr. **Gy. F.** általi aláírását támadták, és kérték annak megállapítását, hogy dr. **Gy. F.** nem írhatta volna alá a petíciót, ezért a petícióról a névaláírás alatt szereplő „alperes neve” szövegrész törlését kérték. Álláspontjuk szerint az alapszabály 21. §-ának (3) bekezdése alapján - figyelemmel az alapszabály 10. §-ára - az aláírás előtt a kérdésről az elnökségnek kellett volna döntenie. Az aláírást azért is jogsértőnek minősítették, mert a főtitkár megválasztására jogsértő módon került sor. Hivatkoztak arra is, hogy a főtitkár

egyébként is túllépte hatáskörét. Álláspontjuk az volt, hogy a petíció szövegezése, különösen annak 1. oldal utolsó bekezdése az Etv. 2. §-ának (2) bekezdésébe ütközik, mert az I. rendű felperes álláspontja szerint az jó hírnevét, becsületét sérti. Kifejtették, hogy a Köztisztviselők Szakmai Szervezete Szövetségének főtitkáráként hozott határozatot (aláírást) nem támadják, ezért csak a petíciónak a jogsértő jellegétől történő megfosztását kérhetik. Erre ezért van lehetőségük, mert a törvény szövege nem kívánja meg, hogy a határozat megsemmisítését kérjék. A II. rendű felperes a petíció aláírását azért is jogsértőnek tartotta, mert annak utólagos elnökségi jóváhagyására sem került sor.

Az alperes a felperesek keresetének elutasítását kérte és perköltséget igényelt. Álláspontja szerint a felperesek az Etv. 10. §-ának (1) bekezdése alapján nem jogosultak pert indítani, mert a petíció aláírása nem határozat, és annak aláírása nem törvénysértő. Álláspontja szerint csak olyan jogalakító aktus lehet határozat, amely valamilyen döntést vagy megállapítást tartalmaz. A felperesek által támadott aláírás viszont a normális képviseleti tevékenység körébe tartozó aktus volt. A főtitkár, mint természetes személy írta alá a petíciót, amelyre az alapszabály rendelkezése folytán jogosult volt. Egy társadalmi szervezet jogi hatást kiváltó aktusait nem lehet megtámadható határozatnak minősíteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felpereseknek a 2005. november 17-i „Petíció a Magyar Köztársaság Kormányához” elnevezésű iratra vonatkozó kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy 15 nap alatt együttesen fizessenek meg az alperesnek 20.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az Etv. 10. §-ának (1) bekezdése alapján elsődlegesen azt vizsgálta, hogy van-e olyan határozat, amelyet a társadalmi szervezet valamely szerve hozott, és amelynek a megtámadására a felperesek, mint az alperesi szervezet tagjai jogosultak. E körben azt vizsgálta, hogy az alperesnek van-e olyan szerve, amelynek a feladat- és hatáskörébe tartozott a petíció szövegének megtárgyalása és elfogadása, illetve az elnökség feladatai közé sorolható-e a petíció aláírásának eldöntése, bár a felperesek erre vonatkozó konkrét előadást nem tettek. A tanúk vallomása és a petíció alapján megállapította, hogy itt egyedi esetről volt szó, a petíció megtárgyalása és elfogadása nem sorolható az alperes egyetlen szervezeti egységének, így az elnökségnek a feladat- és hatáskörébe sem. Megállapította azt is, hogy az alapszabálynak nincs olyan rendelkezése, amelynek alapján levezethető lenne, hogy a petíció főtitkár általi aláírása határozathozatalnak minősülne.

Ezt követően azt vizsgálta, hogy a főtitkár aláírhatta-e a petíciót más szakmai érdekvédelmi szervezetek tisztségviselőivel együtt. Megállapította, hogy az alperes képviseletére jogosult elnök a tanácskozáson való részvételében akadályozott volt, így az alapszabály 3. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes képviseletére feljogosított elnököt a főtitkár helyettesíthette, amit a volt elnök is megerősített. Mindezek alapján megállapította, hogy a petíció aláírása nem minősül határozatnak, ezért nem vizsgálta, hogy a főtitkár aláírása előtt az elnökség határozatára szükség volt-e. A petíció 1. oldalának utolsó bekezdése kapcsán megállapította, hogy az nem egy vagy több beazonosítható személyről szól, hanem általánosságban a

közigazgatásban dolgozókról. Erre figyelemmel az I. rendű alperesre vonatkozó olyan kitéltet nem tartalmaz, amely személyhez fűződő jogait sértené.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek fellebbeztek, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását kérték új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára. Másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a felperesek keresetének történő helytadást, valamint első-másodfokú költségeik megtérítését kérték.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság eljárási és anyagi szabálysértésekkel hozta meg határozatát. Kifogásolták, hogy a Fővárosi Bíróság a perből való kizártsága ellenére az ügyben eljárta. E körben arra hivatkoztak, hogy a jelen kereseti kérelem előterjesztése előtt a Fővárosi Bíróság ellen pert indítottak, mert a 8.P.632.046/2004. számon folyó eljárásban megsértette a törvényben meghatározott cogens határidőket. A perről a Fővárosi Bíróság Elnöke, és a perben eljáró bíró is tudott, ennek ellenére a kizárás kérdésében szükséges intézkedéseket nem tette meg. Sérelmezték, hogy az első fokon eljáró bíróság az ítélet meghozatalával nem várta meg a Heves Megyei Bíróság előtt P.20.096/2006. számon folyó eljárás jogerős befejeződését. Előadásuk szerint az ítélet megalapozatlan is, mert a felperesek által indítványozott bizonyítást az elsőfokú bíróság nem folytatta le, és annak mellőzését meg sem indokolta.

Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Fővárosi Bíróság és a Legfelsőbb Bíróság azon döntéseit, amelyek szerint az aláírás a társadalmi szerv határozatának minősül. Fenntartották azt az álláspontjukat is, hogy a petíció aláírása jogsértő is volt, mert a döntés az elnökség hatáskörébe tartozott volna. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt sem, hogy a társadalmi szerv határozata az Etv. 2. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel nem sértheti mások jogait. Kifejtették, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés elbírálásából ki van zárva az általuk a Fővárosi Ítéltábla ellen indított perre figyelemmel. Vitatták az alperesi képviselő képviseleti jogának fennállását a Fővárosi Bíróság Pk.62.472/1990/46. végzésére - amely dr. V. I., dr. Sz. L. és dr. Gy. F. képviseleti jogának megszűnését, és a II. rendű felperes képviseleti jogának fennállását állapította meg -, és arra figyelemmel a II. rendű felperes az alperesi képviselő meghatalmazását visszavonta. Előadták, hogy az elkülönítés nem keletkeztet új ügyet, az elkülönített ügyben a bíróság csak részítélettel határozhat. Ezért kérték az elsőfokú bíróság jogellenes felhívására lerótt 7.000 forint fellebbezési illetéket és annak kamatait a felperesek részére a fellebbezés eredményétől függetlenül visszautalni, mert 24.000 forint fellebbezési illetéket már az alapügyben a felperesek leróttak.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Előadta, hogy a Fővárosi Bíróság Pk.62.472/1990/46. végzése ellen fellebbezéssel élt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert annak fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. §-ának (4) bekezdése).

A felperesek fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy szükséges-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése eljárási szabálysértés miatt a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése, vagy további jelentős bizonyítás érdekében a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján.

A felperesek az eljárási szabálysértések körében arra hivatkoztak, hogy a Fővárosi Bíróság az ügy elbírálásából ki volt zárva a felperesek által a Fővárosi Bíróság ellen a korábban indított perre figyelemmel. A Fővárosi Bíróság kizárására tárgyában a Fővárosi Ítéltábla 9.Pkk.25.695/2006/2. végzéssel már határozott, és a Fővárosi Bíróság kizárását 2006. június 13-án megtagadta. A kizárás tárgyában hozott határozat az ítélet elleni fellebbezésben támadható, de a végzésben kifejtett indokok helytállóak, azok megváltoztatására nincs ok. A felperesek fellebbezésükben formálisan nem is a kizárás tárgyában hozott határozatot támadták, hanem azt állították, hogy a Fővárosi Bíróság eljárási szabálysértést valósított meg azzal, hogy a kártérítési per megindítása ellenére az ügyben eljár. A felperesek ezen álláspontja megalapozatlan. A felperesek által megjelölt kizárási ok a Pp. 13. §-ának (1) bekezdés e) pontjában meghatározott kizárási ok. A Pp. 19. §-ának (1) bekezdéséből következően, mivel az eljáró bíró saját magát nem tartotta elfoglaltnak, az ügyben továbbra is eljárhatott, sőt a kizárási kérelem tárgyában történő döntés hiánya sem akadályozta volna az érdemi határozat meghozatalát. Erre figyelemmel a Fővárosi Bíróság az ügyben történő eljárásával eljárási szabálysértést nem valósított meg.

A felperesek megalapozatlanul hivatkoznak arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Heves Megyei Bíróság előtt 5.P.20.096/2006. számon folyó eljárás befejeződése előtt az ügyben nem dönthetett volna, mert a 2003. május 9-ei határozatok érvényességében történő döntés annak előkérdése volt. A Heves Megyei Bíróság 5.P.20.096/2006/71. számú ítélete a fellebbezési eljárás során csatolásra került, így - ha az abban foglaltaknak lenne kihatása a perben hozandó döntésre -, az sem eredményezné az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, mert azt a másodfokú bíróság érdemi döntésénél kellene figyelembe venni. Az elsőfokú bíróság azonban a felperesek keresetét azért utasította el, mert az általuk támadott aktusról nem tudta megállapítani, hogy az a társadalmi szervezet határozata lenne. Amennyiben az elsőfokú bíróság ezen megállapítása helytálló, abban az esetben a Heves Megyei Bíróság ítélete a per elbírálása szempontjából irreleváns.

Nem felel meg a valóságnak az a felperesi állítás, hogy az elsőfokú bíróság a felperesek bizonyítási indítványának mellőzését nem indokolta meg. Az elsőfokú bíróság ugyanis rögzítette (3. oldal 5. és 6. bekezdés), hogy a felperesek további bizonyítási indítványát sürgősség nélkül tartotta. Az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló volt, mert a Pp. 163. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel csak az ügy elbírálása szempontjából releváns tényeket kell bizonyítani, az e körön kívül eső tényekre vonatkozó bizonyítási indítványokat a bíróságnak nem kell teljesíteni.

Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla olyan okot, amely a Pp. 252. §-ának (2) vagy (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokoltá tette volna, nem talált.

Az eljárási kérdések körében azonban még vizsgálni kellett az alperesi képviselő képviseleti jogosultságát is, mert azt a felperesek kétségbe vonták, azt állítva, hogy az alperes szervezeti képviselője a II. rendű felperes, aki a jogi képviselő meghatalmazását visszavonta. A felperesek ezen jogi álláspontja téves. A felperesi érvelés folytán a Fővárosi Ítéltáblának azt kellett vizsgálni, hogy az alperes képviselete az eljárásban megfelelően biztosított volt-e. Megállapította, hogy a törvényes képviselő az eljárás során soha nem volt mellőzve, az alperesi jogi képviselőnek a képviselet ellátására meghatalmazása van, amelyet a meghatalmazás aláírásakor bírósági nyilvántartásba bejegyzett szervezeti képviselő adott. Az alperesi képviselő jelenleg is képviseleti joggal rendelkezik, mert meghatalmazását a II. rendű felperes joghatályosan nem vonhatta vissza. Az Etv. 15. §-ának (4) bekezdése szerint a bírósági nyilvántartásba vétel érdekében be kell jelenteni a társadalmi szervezet képviselőjének személyében bekövetkezett változást is. A Ptk. 29. §-ának (3) és (4) bekezdése szerint mindaddig, amíg a bíróság jogerős végzéssel a nyilvántartásba bekövetkezett változás átvezetését nem rendeli el, a nyilvántartásban feltüntetett személyeket kell az alperes képviselőjének tekinteni (BH 2000. 228.). Az alperes képviselői a bírósági nyilvántartás szerint az ítélet meghozatalának napján is dr. V. I., dr. Sz. L. és dr. Gy. F. volt, mert a képviseleti joguk megszűnését megállapító végzés fellebbezés hiányában nem emelkedett jogerőre. Erre figyelemmel a II. rendű felperes a jogi képviselő meghatalmazását joghatályosan nem vonhatta vissza, az alperesi jogi képviselő képviseleti joga fennáll.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése is megalapozott, jogi indokaival azonban a Fővárosi Ítéltábla csak részben értett egyet.

A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen azt rögzíti, hogy a felperes 9. és 19. sorszámú keresetmódosításai ellenére nem változott a felperesek kereseti kérelmének petituma, amely megállapításra és a kifogásolt szövegrész törlésére irányult. A kereseti kérelem jogalapja mindvégig az Etv. 10. §-ának (1) bekezdése volt, vagyis a társadalmi szerv jogsértő határozatának a tag általi megtámadása. Az Etv. 10. §-ának (1) bekezdésére alapított kereseti kérelem akkor teljesíthető, ha a tag valóban a társadalmi szerv határozatát támadja és a határozat jogszabályba, vagy az alapszabályba ütközik. Ha a tag nem a társadalmi szerv határozatát támadja, akkor a kereseti kérelem nem teljesíthető. A felperesek kereseti kérelmének petituma (Pp. 121. §-ának (1) bekezdése e) pont) viszont akkor sem lenne teljesíthető, ha a társadalmi szervezet határozatát támadták volna meg.

Az okirat szövege alapján ugyanis egyértelmű, hogy a felperesek nem a társadalmi szervezet határozatát támadták meg. Az okirat címéből is megállapítható, hogy a petíció a Közigazgatási Szakmai-Érdekvédelmi Fórumon résztvevő 102 köztisztviselő megbízásából készült, amelyet dr. Gy. F. is aláírt az alperesnél betöltött főtitkári tisztségének feltüntetésével. Dr. Gy. F. és dr. Sz. L. volt elnök is tett ugyan ezzel ellentétes előadást, de az általuk előadottaknak csak annyiban van jelentősége, hogy dr. Gy. F. a Fórumon való részvétel szempontjából képviselő volt, az aláírásakor azonban nem az alperest, hanem a Fórumon résztvevő 102 megbízóját képviselte. Dr. Gy. F. névaláírás mellett pusztán az alperesnél betöltött

tisztségének feltüntetése ugyanis nem ad alapot arra a következtetésre, hogy a nyilatkozatot az alperes képviseletében tette. Az alapszabály 14. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint az alperesi szervezet tagja jogosult arra, hogy neve mellett használja a „alperes neve tagja” megjelölést. Ebből nyilvánvalóan következik, hogy a tisztségviselők arra jogosultak, hogy „alperes neve” megjelölés mellett tisztségüket feltüntessék. Önmagában tehát abból, hogy dr. Gy. F. a neve mellett az alperesnél betöltött tisztségét is feltüntette, még nem következik, hogy a nyilatkozatot az alperes nevében tette, ezt ugyanis az aláírás előtti szöveg cáfolja. Ezen a megállapításon az sem változtat, hogy az alperesi szervezet a petíció tartalmával egyetértett. Ennek folytán az Etv. 10. §-ának (1) bekezdése a társadalmi szervezet határozatának hiányában nem alkalmazható. Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, ha lenne megtámadható alperesi határozat, a felperesek kereseti petituma akkor sem lenne teljesíthető. A BH 1992. 724. számú jogesetben kifejtettek szerint ugyanis a társadalmi szervezet határozatának megtámadására is alkalmazni kell az Etv. 16. §-ának (2) bekezdését, így az a) pont alapján kizárólag a társadalmi szervezet határozatának megsemmisítésére kerülhet sor, minden más bírósági döntés a társadalmi szervezet autonómiájának sérelmével járna. A Fővárosi Ítéltábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletéből az I. rendű felperes személyiségi jogsértés megállapítására vonatkozó kereseti kérelmének rögzítését, és az elutasítás indokát is, mert az I. rendű felperesnek nem volt önálló személyiségi jogsértés megállapítására vonatkozó kereseti kérelme, az e körben tett I. rendű felperesi előadások a „határozat” jogszabályba ütközésének alátámasztását szolgálták. A személyiségi jogsértés kapcsán ugyanis az I. rendű felperesnek nem volt kereseti petituma, a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdése alapján érvényesített igénye. A felperesek által előadottak - dr. Gy. F. nem volt jogszerűen megválasztva, elnökség jóváhagyására lett volna szükség az aláíráshoz - azt jelentik, hogy dr. Gy. F. képviseleti jogát kifogásolták, amely tartalmilag a Ptk. 221. §-ának (1) bekezdésében szabályozott álképviselő eljárásának kifogásolása. Az álképviselő eljárásának jóváhagyásáról viszont nem a társadalmi szervezet tagja, hanem a társadalmi szervezet dönthet, más kérdés, hogy ezt a jogot a törvényes képviselő útján gyakorolja. Az elnök, mint a társadalmi szervezet képviselője, dr. Gy. F. eljárását jóváhagyta, ezzel a képviseleti jog hiányából, vagy a képviseleti jog túllépéséből eredő esetleges probléma akkor is orvoslást nyert volna, ha az aláírásra az alperes nevében került volna sor.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta az indokolás kiegészítése mellett.

A fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a felperesek a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek az alperes perköltségét megfizetni. A perköltség ügyvédi munkadíjból áll, amelynek összegét a Fővárosi Ítéltábla az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. §-ának (3) bekezdés c) pontja alapján 400.000 forint fellebbezési érték alapul vételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (5) bekezdése alapján határozta meg.

Nem fogadta el a Fővárosi Ítéltábla a felperesnek a fellebbezési illeték visszatérítésére vonatkozó álláspontját. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elkülönítésnek és az elkülönítés jogkövetkezményeinek a fellebbezési illeték összegére nincsen kihatása. A felpereseknek ugyanis akkor is 400.000 forint meg nem határozható fellebbezési érték után kellene a fellebbezési illetéket leróni, ha igaz lenne, hogy az ügyben az elsőfokú bíróság csak részítéletet hozhatott volna. A fellebbezési illeték lerovásának kötelezettségét nem befolyásolja, hogy az elkülönített perben hozott ítélet elleni fellebbezésükben a felperesek már 24.000 forint illetéket leróttak. A jelen eljárásban lerovandó illeték is 24.000 forint lett volna figyelemmel az Itv. 46. §-ának (1) bekezdésére és a 39. §-ának (3) bekezdés c) pontjára. A felperesek viszont csak 7.000 forint fellebbezési illetéket róttak le, ezért a hiányzó 17.000 forint illeték megfizetésére a Fővárosi Ítéltábla egyetemlegesen kötelezte a felpereseket leletezés terhe mellett az 1990. évi XCIII. törvény 73/A. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján, figyelemmel arra is, hogy a le nem rótt fellebbezési illeték vonatkozásában a fellebbezési korlát a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése folytán nem érvényesül.

Budapest, 2008. október 16.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: